

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 7, 9, 31, 37¹ STRAIPSNIŲ
IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2025 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vadovaudamasi skaidrumo kriterijais, **energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principu**, poreikiu didinti ~~energijos vartojimo efektyvumą~~, tiekimo saugumą, integruoti rinką, nustatyti ar patvirtinti perdavimo, skirstymo, laikymo ir SGD pakartotinio dujinimo paslaugų kainų ir (ar) pajamų viršutinės ribas, jų skaičiavimo metodikas ir nustatyti ar patvirtinti konkrečias buitinių vartotojų prijungimo prie tinklo ir SGD perkrovos paslaugų kainas;“.

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) užtikrina, kad perdavimo ir skirstymo sistemos operatoriams būtų suteiktos tinkamos paskatos **diegti energetikos inovacijas**, trumpalaikiu ir ilgalaikiu laikotarpiu didinti energijos vartojimo efektyvumą, skatinti rinkos integraciją ir tiekimo saugumą bei remti susijusius mokslinius tyrimus. Siekdama didinti gamtinių dujų vartojimo efektyvumą, nustatydama viršutinės perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas ir vertindama paslaugų teikėjų pateiktas kainas ir tarifus, Taryba įvertina perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių veiklos sąnaudų sumažėjimą dėl efektyvumo priemonių diegimo, įskaitant sutaupymą dėl gamtinių dujų perdavimo ar skirstymo paslaugų teikimo ar investicijų į tinklus sąnaudų sumažėjimo bei optimalaus tinklo eksploatavimo.“

3 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Perdavimo sistemos operatoriaus vykdoma tinklo plėtra ir įgaliojimai priimti sprendimus dėl investavimo

1. Perdavimo sistemos operatorius kas dvejus metus iki einamųjų metų liepos 1 dienos, pasikonsultavęs su suinteresuotaisiais subjektais, Tarybos nustatyta tvarka parengia ir Tarybai pateikia dešimties metų tinklo plėtros planą, kuris yra grindžiamas esama ir numatoma pasiūla bei paklausa. Tinklo plėtros plane nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos sistemos pajėgumų pakankamumui ir tiekimo saugumui užtikrinti.

2. Dešimties metų tinklo plėtros plane:

1) rinkos dalyviams nurodoma svarbiausia perdavimo infrastruktūra, kurią reikia sukurti ar atnaujinti per artimiausius dešimt metų;

2) nurodomos visos investicijos, dėl kurių jau priimtas sprendimas, ir nustatomos naujos investicijos, kurias reikės atlikti per artimiausius trejus metus;

3) nustatomas visų investicinių projektų terminas;

4) nurodomos investiciniuose projektuose pateikiamos galimos paklausos mažinimo, diegiant ar skatinant diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones gamtinių dujų perdavimo sistemoje, alternatyvos siekiant įgyvendinti ~~Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytą~~ energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą **Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka;**

5) nurodomas stebėjimo duomenų pagrindu kiekybiškai įvertintas bendras perdavimo sistemos operatoriaus perdavimo sistemos gamtinių dujų nuostolių dydis, perdavimo sistemos optimizavimo ir efektyvumo didinimo priemonės, kurias įmanoma techniškai ir finansiškai įgyvendinti, ir mažinant perdavimo sistemos gamtinių dujų nuostolius numatomas sutaupyti energijos kiekis.

3. Rengdamas dešimties metų tinklo plėtros planą, perdavimo sistemos operatorius daro pagrįstas prielaidas apie gamtinių dujų gavybos, tiekimo, vartojimo ir mainų su kitomis šalimis raidą, atsižvelgdamas į regioniniams kelių valstybių narių ir visos Europos Sąjungos tinklams skirtus investicijų planus, taip pat laikymo ir SGD sistemai skirtus investicijų planus.

4. Taryba dėl dešimties metų tinklo plėtros plano viešai konsultuojasi su visais esamais ar potencialiais sistemos naudotojais ir paskelbia konsultavimosi rezultatus.

5. Taryba išnagrinėja, ar dešimties metų tinklo plėtros plane atsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi metu, ir ar šis planas suderinamas su Europos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu, **ar pagal perdavimo sistemos operatoriaus ir (ar) asociacijų, kurių narys jis yra, nustatytą kaštų ir naudos analizės atlikimo tvarką kaštų ir naudos analizėje įvertinamos alternatyvos ir atsižvelgiama į platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų naudą, paklausos lankstumą ir prie klimato kaitos švelninimo prisidedančias investicijas į turtą.** Jeigu iškyla abejonių dėl suderinamumo su Europos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu, Taryba konsultuojasi su Agentūra. Tarybos prašymu perdavimo sistemos operatorius privalo iš dalies pakeisti savo dešimties metų tinklo plėtros planą, jeigu jame neatsižvelgta į visus investavimo poreikius, kurie buvo nustatyti konsultavimosi metu, arba jeigu dešimties metų tinklo plėtros planas nesuderintas su Europos Sąjungos dešimties metų tinklo plėtros planu, arba jeigu plėtros planas neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų dešimties metų tinklo plėtros plano turinio reikalavimų.

6. Perdavimo sistemos operatorius privalo vykdyti dešimties metų tinklo plėtros plane numatytas priemones, įskaitant priemones optimizuoti perdavimo sistemą ir padidinti perdavimo sistemos efektyvumą.

6 7. Taryba atlieka dešimties metų tinklo plėtros plano įgyvendinimo stebėseną, **įskaitant kaip perdavimo sistemos operatorius taiko energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka, jės stebėsenos vertinimą ir paskelbia gautus rezultatus.** Dešimties metų tinklo plėtros plano nevykdantį perdavimo sistemos operatorių Taryba įpareigoja vykdyti dešimties metų tinklo plėtros planą ir gali skirti sankcijas Energetikos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.“

4 straipsnis. 37¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37¹ straipsnis. Skirstymo sistemos operatoriaus vykdoma tinklo plėtra

1. Skirstymo sistemos operatorius, aptarnaujantis daugiau negu 100 000 vartotojų, kas dvejus metus iki einamųjų metų liepos 1 dienos Tarybos nustatyta tvarka parengia ir savo interneto svetainėje paskelbia dešimties metų tinklo plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų planą (toliau – investicijų planas). Prieš investicijų plano paskelbimą skirstymo sistemos operatorius viešai konsultuojasi su kompetentingomis valstybės institucijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis. Investicijų plane, be kita ko, nurodomos veiksmingos priemonės, skirtos tiekimo saugumui, patikimumui ir teikiamų paslaugų kokybei užtikrinti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame investicijų plane, grindžiamame sistemos patikimumu, esama ir numatoma gamtinių dujų pasiūla ir paklausa gamtinių dujų sektoriuje, šio įstatymo reikalavimais, gamtinių dujų patikimumu, leistinu įrangos tarnavimo amžiumi bei išmaniųjų tinklų ir išmaniųjų apskaitos sistemų plėtros gairėmis ir reikalavimais, nurodoma:

1) skirstymo sistemų infrastruktūra, kurią planuojama įrengti ar atnaujinti per planuojamą dešimties metų laikotarpį;

2) metinė investicijų į skirstymo sistemų infrastruktūrą apimtis per planuojamą dešimties metų laikotarpį;

3) numatomi lėšų investicijoms per planuojamą dešimties metų laikotarpį finansuoti šaltiniai;

4) investiciniuose projektuose pateikiamos galimos paklausos mažinimo, diegiant ar skatinant diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones gamtinių dujų skirstymo sistemoje, alternatyvos siekiant įgyvendinti ~~Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme nurodytą energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą~~ **Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka;**

5) stebėjimo duomenų pagrindu kiekybiškai įvertintas bendras skirstymo sistemos operatoriaus skirstymo sistemos gamtinių dujų nuostolių dydis, skirstymo sistemos optimizavimo ir efektyvumo didinimo priemonės, kurias įmanoma techniškai ir finansiškai įgyvendinti, ir mažinant skirstymo sistemos gamtinių dujų nuostolius numatomas sutaupyti energijos kiekis.

3. Rengdamas investicijų planą, skirstymo sistemos operatorius įvertina gamtinių dujų gavybos, tiekimo ir vartojimo tendencijas, atsižvelgdamas į valstybės politikos kryptis, pagrįstas gamtinių dujų sektoriaus veiklos valstybinio valdymo bendraisiais principais.

4. Taryba vertina, ar rengiant planą pagal skirstymo sistemos operatoriaus ir (ar) asociacijų, kurių narys jis yra, nustatytą kaštų ir naudos analizės atlikimo tvarką kaštų ir naudos analizėje įvertinamos alternatyvos ir atsižvelgiama į platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų naudą, paklausos lankstumą ir prie klimato kaitos švelninimo prisidedančias investicijas į turtą.

5. Skirstymo sistemos operatorius privalo vykdyti dešimties metų tinklo plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų plane numatytas priemones, įskaitant priemones optimizuoti skirstymo sistemą ir padidinti skirstymo sistemos efektyvumą.

4 6. Taryba turi teisę kreiptis į skirstymo sistemos operatorių su prašymu pateikti papildomą informaciją apie investicijų planą, informaciją apie praėjusiais metais padarytas investicijas ir (arba) paaiškinimus dėl neatliktų investicijų pagal investicijų planą.

5 7. Kai skirstymo sistemos operatorius neatlieka investicijų plane numatytų investicijų, kurios taip pat yra numatytos Vyriausybės nutarimuose, Taryba įpareigoja skirstymo sistemos operatorių atlikti atitinkamas investicijas. Kai Taryba pasinaudoja šioje dalyje nurodytais įgaliojimais, teisės aktų nustatyta tvarka skirstymo sistemos operatoriaus paslaugos ir susijusių paslaugų kainodaros tikslais įvertinamos atitinkamų investicijų sąnaudos.

8. Taryba vertina, kaip skirstymo sistemos operatorius taiko energijos vartojimo efektyvumo didinimo pirmumo principą **Energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyta tvarka.**

5 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
gamtinių dujų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2009/73/EB](#) dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą [2003/55/EB](#) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. gegužės 30 d Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2022/869](#).

~~2. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [2014/94/ES](#) dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo.~~

3 2. 2017 m. kovo 16 d. Komisijos reglamentas [\(ES\) 2017/460](#), kuriuo nustatomas suderintos gamtinių dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas.

4 3. 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2017/1938](#) dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas [\(ES\) Nr. 994/2010](#) su

paskutiniais pakeitimais, padarytais 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu [\(ES\) 2024/1789](#).

~~5. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2019/692](#), kuria iš dalies keičiama Direktyva [2009/73/EB](#) dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių.~~

4. 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/1791](#) dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas [\(ES\) 2023/955](#) (nauja redakcija).

5. 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2023/1804](#) dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva [2014/94/ES](#).“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. spalio 1 d.

2. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2025 m. rugsėjo 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti šio įstatymo 3 ir 4 straipsniuose išdėstyto Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 31 ir 37¹ straipsniuose nurodyti dešimties metų tinklo plėtros planai ir dešimties metų tinklo plėtros, atnaujinimo, modernizavimo ir investicijų planai baigiami rengti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusią tokių planų rengimo ir derinimo tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas